

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Bc. Peter Bučko
Identifikační číslo studenta: 67003948

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Historické vědy
Studijní obor: Církevní a obecné dějiny - Ph.D.
ID studia: 522695

Název práce: Kultury uhorských svätcov z 11. storočia
Pracoviště práce: Katedra církevních dějin a literární historie (26-KCD)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. PhDr. Petr Kubín, Ph.D., Th.D.
Oponent(i): PhDr. Jakub Izdný, Ph.D.

Miroslav Lysý

Datum obhajoby: 16.02.2022 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Předsedkyně dala slovo defendentovi a požádala ho o přednesení exposé. Uchazeč tak učinil a shrnul svou práci, její strukturu a pramennou základnu, ze které vycházel. Zmínil se též o nejstarších dochovaných artefaktech. Následně představil jednotlivé uherské svätce a jejich kultury, jimž je práce věnována. Školitel představil defendenta a pohovořil o průběhu jeho studia, zejména vyzdvihl příkladnou jazykovou vybavenost uchazeče a jeho příkladnou recenzní činnost. Zmínil se i o poněkud problematickém „zaujetí“ defendenta pro Svatopluka, které jako školitel ponechal volný průběh. Defendenta povzbudil, aby vstoupil na pole hypotéz, bez kterých se moderní historiografie neobejde. Práce není bez chyb, ale jako celek je kvalitní a doporučuje ji jednoznačně k obhajobě. Prof. Lysý na vyzvání předsedkyně shrnul svůj posudek. Upozornil na některé nedostatky: V úvodu například dizertant poněkud nelogicky a nesprávně vymezuje „území“ Uher. Další problematickým aspektem je otázka Svatoplukova královského titulu. V právněhistorické rovině jde o komplexní otázku zápasu Slovanů s Němci (teze o snahách německých historiografů „zamlčet“ Svatoplukův královský titul), který reflektuje moderní historiografie. Výhrady má též k používání osobních jmen. Velice ho zaujala kapitola o Bosně. Ta, ač je kvalitně zpracovaná, obsahuje některé problematické pasáže. Ty nacházíme i v dalších částech práce. Hagiografické aspekty kronikářského popisu Svatoplukovy smrti jsou poněkud nadsazené. Doplnil své další připomínky, zejména pokud se týká významu výrazů „sanctus“ a „beatus“ a dalších nedostatků v terminologii (pojem šlechta) a z jeho pohledu nelogické

závěry. Pod vlivem celku se ale s určitými pochybnosti přiklonil k doporučení práce k obhajobě.

Dr. Izdný shrnul na požádání předsedkyně svůj posudek. V práci vnímá obdobné problémy jako prof. Lysý. Zejména v kapitole o Svatoplukovi. Defendentovi doporučil, aby se seznámil s další literaturou reflektující „mýtické“ panovníky a specifika jejich okolností jejich úmrtí - „odchodu“ a symbolického budoucího „návratu“. Výhrady má k „optimistickému“ propojení 9. a 10. století. Významná část literatury se k této tezi staví skepticky a v práci to není dostatečně reflektováno. Z metodického hlediska práce s těmito neprůkaznými závěry pracuje příliš nekriticky. Silnou stránkou práce je naopak příkladná práce s prameny a heuristika. Z hlediska práce s literaturou měla být větší pozornost věnována i literatuře, která je kritická k nastíněným tezím. Naproti tomu je zřejmá až příliš nekritická práce s určitou větví literatury. Je nicméně toho názoru, že defendent prokázal svou erudici a zasluhuje si udělení titulu. Defendent se vrátil k problematickému vymezení území Uher, připustil že nebylo šťastné. K problematické pasáži o Svatoplukovi vycházel z tezí prof. Homzy. K otázkám královského titulu připomněl práci M. Bety. Papežské potvrzení královské hodnosti (Industria tue). Svatopluk se nachází v „neregulární“ části Acta Sanctorum z roku 1665. Komplexní je otázka termínu „sanctissimus“, který se vyskytuje i u krále Ladislava. Na základě posudku si uvědomil, že Svatopluk možná nemusel být horlivým zastáncem slovanské liturgie. Připustil, že paralela mezi sv. Štěpánem a Svatoplukem se pohybuje na tenké ledě a zaslouží si další výzkum. Teze o „stejně politické úrovni“ Arnulfa a Svatopluka je reflektována i u Dušana Třeštíka. V případě užití pojmu šlechta, šlo o nedopatření (připustil že mělo být použito pojmu velmoži). Na posudek dr. Izdného doplňuje, že se v kapitole o Svatoplukovi nechal příliš ovlivnit prof. Homzou. Připouští, že měl být kritičtější. Připustil i opomenutí zmínky o archetypu „mýtických figur“ v práci Františka Grause. Otázka paralely mezi Nitranskými Slovany a Slováky je problematická. Zmínil práce, které dospěly k obdobným závěrům. Prof. Izdný konstatoval, že je obtížné rozlišit, zda je v obhajované disertaci nereflexivní určitého zásadního titulu jen opomenutím, nebo se jedná o cílené vymezení (pak by ale bylo na místě reflektovat ve větší míře, nikoliv jen v rovině náznaků, i názory protiřečící práci).

Předsedkyně otevřela diskuzi. Zapojili se prof. Kubín a dr. Doležalová. Defendent zodpověděl dotazy dr. Doležalové k problematice ikonografie popisovaných světců. Předsedkyně uzavřela veřejnou část obhajoby.

Výsledek obhajoby:	prospěl/a (P)
Předseda komise:	prof. PhDr. Hana Pátková, Ph.D. (přítomen)
Členové komise:	prof. PhDr. Petr Kubín, Ph.D., Th.D. (přítomen)
	PhDr. Eva Doležalová, Ph.D. (přítomen)